

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 36/2022
07.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милета Брежанчића и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 2. у вези става 1. у вези члана 34. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Милета Брежанчића, адвоката Дејана Добросављевића и бранилаца окривљеног Небојше Јањића, адвоката Соње Манојловић и адвоката Драгице Брајушковић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1-208/19 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 23/21 од 15.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1-208/19 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 23/21 од 15.06.2022. године и то захтев браниоца окривљеног Милета Брежанчића, адвоката Дејана Добросављевића, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, а захтев бранилаца окривљеног Небојше Јањића, адвоката Соње Манојловић и адвоката Драгице Брајушковић, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у преосталом делу **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1-208/19 од 08.06.2021. године, окривљени Миле Брежанчић и окривљени Небојша Јањић оглашени су кривим и то: окривљени Миле Брежанчић због кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању

од три године, а окривљени Небојша Јањић због кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ за које је утврђена казна затвора у трајању од две године и због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1 КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од две године, па су осуђени и то: окривљени Миле Брежанчић на јединствену казну затвора у трајању од 4 године, у коју се урачунава време проведено у притвору од 02.10.2013. године до 18.11.2013. године, као и време трајања мере забрана напуштања стана из члана 208. КЗ и то од 18.11.2013. године до 22.01.2014. године, а окривљени Небојша Јањић на јединствену казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 02.10.2013. године до 05.11.2013. године. На основу члана 91. и 92. КЗ, од предузећа „МБ Гас Оил“ д.о.о. Београд у стечају, одузета је имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела и то: речно претакалиште и пристан на левој обали реке Дунав, на стационажи километара 1180 код Падинске Скеле, узводно од Београда, који чине два долфина димензионисана према карактеристикама барже, танкера „Европа“ којим се допрема ТНГ и траса гасовода и складиште ТНГ лоцирано на кат. парцели број ... КО ..., у оквиру комплекса постојеће Прве српске фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, у Падинској Скели, које чине надземни резервоари за ТНГ са темељима, претакачки мост – претакалиште аутоцистерни са неопходном арматуром, претакачки мост – претакалиште железничких цистерни са неопходном арматуром, пумпни агрегат за претакање ТНГ из резервоара у аутоцистерне, компресорска станица за претакање, спојни надзмени и подземни гасовод, темељне плоче претакалишта, пумпни агрегат и компресорска станица, надстрешница компресорске станице, ровови за полагање гасовода, водовода и хидрантске мреже и проширени уређени приступни пут, па је Републичком геодетском заводу, Служби за катастар непокретности Београд 1, наложено да избрише уписана права својине и коришћења на земљишту и објектима таксативно наведеним у решењу о укњижби Републичког геодетског завода, Служба за катастар непокретности Београд 1 од 29.06.2010. године, све у року од 15 дана од дана достављања правноснажне пресуде. На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећена Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“ и Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, упућене су на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева, а на основу члана 264. став 1. и 3. у вези члана 261. ЗКП, окривљени су обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем, као и да плате трошкове судског паушала у износу од по 50.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 23/21 од 15.06.2022. године, усвајањем жалбе пуномоћника „МБ Гас Оил“ д.о.о. у стечају, адвоката Зорана Павловића, и делимичним усвајањем жалби окривљеног Небојше Јањића и његових бранилаца, адвоката Драгице Брајушковић и адвоката Соње Манојловић, и браниоца окривљеног Милета Брежанчића, адвоката Дејана Добросављевића, првостепена пресуда је преиначена тако што су окривљени оглашени кривим и то: окривљени Миле Брежанчић, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја у подстрекавању из члана 359. став 2. у вези става 1. у вези члана 34 КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године, у коју се урачунава време проведено у притвору у периоду од 02.10.2013. године до 18.11.2013. године као и време трајања мере забрана напуштања стана из члана

208. КЗ, у периоду од 18.11.2013. године до 22.01.2014. године, а окривљени Небојша Јањић због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године у коју му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 02.10.2013. године до 05.11.2013. године. На основу члана 91. и 92. КЗ, од предузећа „МБ Гас Оил“, д.о.о. Београд у стечају, одузета је имовинска корист у износу од 1.135.280,00 динара. На основу члана 258. став 4. ЗКП, Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“ и Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, упућени су на парницу, ради остваривања имовинскоправног захтева. Окривљени су на основу члана 264. став 1. и 3. у вези члана 262. став 2. ЗКП, обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено накнадно посебним решењем, као и да на име паушала плате суду износ од по 50.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Истом пресудом, жалбе окривљеног Небојше Јањића и његових бранилаца, адвоката Соње Манојловић и адвоката Драгице Брајушковић, као и браниоца окривљеног Милета Брежанчића, адвоката Дејана Добросављевића, у преосталом делу, су одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

-бранилац окривљеног Милета Брежанчића, адвокат Дејан Добросављевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање, као и да окривљеног и браниоца обавести о седници већа; и

-браниоци окривљеног Небојше Јањића, адвокат Соња Манојловић и адвокат Драгица Брајушковић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да укине обе или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање; да у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи до доношења одлуке по захтеву, као и да обавести браниоце о седници већа.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама, против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани и то захтев браниоца окривљеног Милета Брежанчића у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а захтев бранилаца окривљеног Небојше Јањића у односу на повреду закона из члана 439.

тачка 1) и тачка 2) ЗКП, док су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у преосталом делу недозвољени и немају прописан садржај.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Милета Брежанчића, у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама ЗКП, не могу заснивати. Као незаконит доказ, бранилац, најпре, означава допис Пореске управе Министарства финансија и привреде – Филијала Палилула од 30.05.2013. године, на основу кога је суд утврдио висину прибављене имовинске користи од преко 450.000,00 динара за правно лице ПД „МБ Гас Оил“, у власништву окривљеног. У вези са тим бранилац наводи да се Пореска управа у наведеном допису изјашњавала о тржишној вредности непокретности – катастарске парцеле бр.1335/1 КО Ковилово (руководећи се параметрима у односу на другу катастарску општину - КО Бесни Фок), а не о накнади за њено коришћење, па како давање у закуп, односно коришћење земљишта, не представља промет непокретности, то наведени документ не може бити у корелацији са имовинском коришћу по основу накнаде за коришћење предметне парцеле у временском периоду од 28.12.2008. године до 02.06.2011. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Милета Брежанчића, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

По налажењу Врвног касационог суда, како је допис Министарства финансија и привреде, Пореске управе, Филијала Палилула бр. 464-08-00066/2013 од 30.05.2013. године прибављен од органа надлежног за процену вредности непокретности, а на захтев Министарства унутрашњих послова, Дирекције полиције, Управе криминалистичке полиције, то, исти, сам по себи и по начину прибављања, представља законит доказ на коме се пресуда могла заснивати.

Из изнетих разлога, оцењени су као неосновани наводи захтева, да наведени доказ није могао бити коришћен у кривичном поступку и да је правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног Милета Брежанчића, осталим наводима захтева, којима оспорава садржину и доказну вредност наведеног доказа, по налажењу овог суда, у суштини оспорава оцену тог доказа од стране нижестепених судова и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди у погледу висине имовинске користи прибављене привредном друштву „МБ Гас Оил“ д.о.о. извршењем кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 2. у вези става 1. од стране окривљеног Небојше Јањића, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП, због које окривљени преко браниоца не може поднети овај ванредни правни лек, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Браниоци окривљеног Небојше Јањића у захтеву за заштиту законитости истичу повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са образложењем да окривљени, у конкретном случају, није поступао противно ниједном законском пропису, нити је

пропустио вршење своје службене дужности, већ да је његово поступање било у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. Гласник РС“ 72/09), који је донет 2009. године и био на снази у време предузимања конкретних службених радњи, те да, следствено томе, његова делатност није противправна и не представља кривично дело. Према наводима захтева, суд је погрешно применио одредбе Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06), и то одредбе члана 50, 89. и 91. тог закона, јер је одредбом члана 185. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 72/09), која је важила у време када је окривљени предузимао службене радње описане у изреци правоснажне пресуде, било прописано да легализација јесте накнадно издавање грађевинске и употребне дозволе за објекте односно делове објеката изграђене или реконструисане без грађевинске дозволе; да ће се грађевинска дозвола издати за све објекте из става 1. тог члана који су изграђени, односно реконструисани или дограђени без грађевинске дозволе, односно одобрења за изградњу до дана ступања на снагу тог закона, као и да ће се уз захтев за накнадно издавање грађевинске дозволе за објекте, поднети доказ о праву својине, односно закупа на грађевинском земљишту, због чега је, према наводима захтева, погрешно тумачење Апелационог суда у Београду да је у конкретном случају протекао рок за легализацију бесправно изграђених објеката. Поред изнетог, окривљени према ставу одбране, није био у обавези да иницира поступак рушења бесправно изграђених објеката, већ је у складу са Законом о планирању и изградњи био овлашћен да остави рок за њихову легализацију, у вези са чим се истиче да је окривљени примерак решења о одобрењу за изградњу доставио надлежном инспекцијском органу у складу са обавезом прописаном Правилником о садржини и начину издавања одобрења за изградњу и садржини пријаве почетка извођења радова („Сл. гласник РС“, бр.60/03), док пријава и рушење изграђених објеката није била ни у његовој, нити у надлежности Министарства у коме је он био службено лице, тако да је закон и у овом делу осуђујуће пресуде погрешно примењен. Повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, према наводима захтева, учињена је и у делу правоснажне пресуде у коме је наведено да је окривљени Небојша Јањић, омогућио предузећу „МБ Гас Оил“ да дана 29.06.2010. године укњижи право својине по основу грађења на предметним објектима, а следом те укњижбе и право коришћења на земљишту у површини од 14.191 м², у вредности од 1.135.280,00 динара и тако му прибави имовинску корист у наведеном износу, будући да наведено привредно друштво никада није било укњижено као носилац права коришћења на земљишту на коме се налазе предметни објекти, већ је као корисник истог, како у време издавања грађевинске и употребне дозволе, тако и у време укњижбе права својине на објектима у корист ПД „МБ Гас Оил“, била укњижена Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“. Следствено томе, наведеном привредном друштву није ни могла бити прибављена имовинска корист у означеном износу, па се у радњама окривљеног не стичу обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Небојше Јањића, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Радња извршења основног облика (став 1) кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, прописана је алтернативно и јавља се у три вида: као

искоришћавање службеног положаја и овлашћења, прекорачење граница службеног положаја или овлашћења или невршење службене дужности. Последица кривичног дела може се јавити у једном од три облика. Она се састоји у прибављању себи или другоме физичком или правном лицу какве користи или у наношењу какве штете другоме, или у тежој повреди права другог. Тежи облик из става 2. истог члана постоји онда када је извршењем дела из става 1. прибављена имовинска корист у износу преко 450.000,00 динара.

Из чињеничног описа дела у изреци другостепене пресуде произлази да је окривљени Небојша Јањић у периоду од 28.12.2008. године до 02.06.2011. године у Београду, у својству помоћника министра у Министарству животне средине и просторног планирања Владе Републике Србије, искоришћавањем свог службеног положаја и невршењем своје службене дужности, прибавио имовинску корист привредном друштву „МБ Гас Оил“, из Београда, у износу од 1.135.280,00 динара, тако што је 10. фебруара 2009. године издао, под означеним пословним бројем Акт о урбанистичким условима за изградњу речног претакалишта и пристана на левој обали реке Дунав, трасе гасовода и складишта ТНГ на територији КО Ковилово, инвеститору „МБ Гас Оил“, из Београда, те 27. јула 2009. године, донео под означеним пословним бројем Решење о одобрењу за изградњу речног претакалишта и пристана на левој обали реке Дунав трасе гасовода и складишта ТНГ на територији КО Ковилово, инвеститору „МБ Гас Оил“ из Београда, иако је знао да су ови објекти већ изграђени без дозволе и да подносилац захтева од 28. децембра 2008. године и 02. јула 2009. године, окривљени Миле Брежанчић, у својству одговорног лица, директора и сувласника „МБ Гас Оил“ не испуњава услове за добијање дозволе, јер нема решене имовинскоправне односе на грађевинском земљишту на коме су објекти изграђени и да се захтеви односе на издавање Акта о урбанистичким условима и Решења о одобрењу за изградњу, већ изграђених објеката без дозволе, за чију легализацију је протекао прописани рок, као и већ отпочетог поступка извршења за предају у посед земљишта на коме су објекти изграђени законитом кориснику, па је окривљени уместо да иницира да се покрене поступак рушења бесправно изграђених објеката, у складу са чланом 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.47/03 и 34/06), с обзиром на то да су протекли рокови за њихову легализацију, донео противно члановима 89. и 91. истог закона, наведене одлуке, на шта га је са умишљајем подстрекао окривљени Брежанчић, на начин описан у изреци пресуде, а потом по подношењу предлога за понављање поступка од стране законитог корисника земљишта на којем су објекти изграђени – Прве српске фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“ од 23. марта 2010. године, неодлучивањем одуговлачио решавање о том предмету све до 02. јуна 2011. године, како је то од њега тражио окривљени Брежанчић, иако је знао да је предлог за понављање поступка у потпуности основан, а све у намери да се омогући предузећу окривљеног Брежанчића да, на основу незаконитог решења о одобрењу за изградњу од 27.07.2009. године, добије употребну дозволу дана 10.05.2010. године за ове објекте, те лажно прикаже да се ради о објектима изграђеним у складу са законом и омогући да се предузећу „МБ Гас Оил“ уместо рушења, дана 29. јуна 2010. године укњижи право својине, по основу грађења, на тим објектима, а следом те укњижбе и право коришћења на земљишту у површини од 14.191 м², у вредности од 1.135.280,00 динара, и тако му прибави имовинску корист у наведеном износу, а које земљиште је било у

државној својини и на коме је право коришћења имала Прва српска фабрика шећера „Димитрије Туцовић 1898“, при чему је окривљени био свестан свог дела, хтео његово извршење и знао да је исто забрањено.

Полазећи од наведеног и цитиране законске одредбе, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеница и околности наведених у чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, произлазе сва законска обележја бића кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ и то како објективна која се тичу радњи извршења дела, које се састоје у искоришћавању свог службеног положаја и невршењу службене дужности од стране окривљеног Небојше Јањића као службеног лица (помоћника министра у Министарству животне средине и просторног планирања), на тај начин што је издао, односно донео предметне незаконите одлуке, дана 10.02.2009. године (Акт о урбанистичким условима за изградњу наведених објеката) и дана 27.07.2009. године (Решење о одобрењу за изградњу ових објеката), уместо да иницира покретање поступка рушења бесправно изграђених објеката, а потом неодлучивањем одуговлачио решавање о предлогу законитог корисника земљишта за понављање поступка, чиме је омогућио да ПД „МБ Гас Оил“ укњижи право својине на предметним објектима, а следом те укњижбе и право коришћења на земљишту и тиме му прибавио имовинску корист у износу од 1.135.280,00 динара, тако и субјективна обележја, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног за извршење дела који обухвата и свест о забрањености дела.

У време када је окривљени Небојша Јањић предузимао конкретне службене радње у оквиру својих службених овлашћења и то издавања Акта о урбанистичким условима за изградњу предметних објеката дана 10.02.2009. године и доношења Решења о одобрењу за изградњу ових објеката дана 27.07.2009. године, важио је Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06), а не Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 72/09 од 03.09.2009. године, који је почео да се примењује од 11.09.2009. године), на који закон се позивају браниоци окривљеног Небојше Јањића у захтеву за заштиту законитости. Следствено изнетом, испуњеност законских услова за доношење наведених управних аката, а самим тим и законитост службених радњи предузетих од стране окривљеног Небојше Јањића, цени се у складу са одредбама тада важећег Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06).

Како је окривљени Небојша Јањић наведене управне акте издао, односно донео, иако је знао да подносилац захтева, окривљени Миле Брежанчић, у својству одговорног лица, директора и сувласника ПД „МБ Гас Оил“, није испуњавао законске услове за добијање одобрења за изградњу и да се захтев односи на већ изграђене објекте без дозволе, за чију легализацију је протекао рок, то је доношењем наведених аката поступио супротно одредби члана 50. Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 43/07 и 34/06), сходно којој одредби је, у конкретној ситуацији, био у обавези да иницира покретање поступка рушења бесправно изграђених објеката, као и одредби члана 91. истог закона, која је налагала подносиоцу захтева за издавање одобрења за изградњу да уз захтев достави, поред осталог, и доказ о праву

својине, или праву закупа на земљишту на којем гради, што привредно друштво „МБ Гас Оил“, као инвеститор, није учинило.

Поред изнетог, окривљени Миле Брежанчић, иако је имао законску могућност да изврши легализацију спорних објеката на основу тада важећег Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06), поступак легализације није покренуо, будући да је знао да нема доказ о праву својине, односно закупа или праву коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту, који доказ је, у смислу члана 160 тог закона, био услов за легализацију објеката изграђених без грађевинске дозволе, што је било познато и окривљеном Небојши Јањићу, као и чињеница да је прописани рок за легализацију протекао, упркос чему је донео наведене незаконите одлуке и потом неодлучивањем одуговлачио решавање о предлогу за понављање поступка законитог корисника земљишта, иако је знао да је наведени предлог у потпуности основан. Непостојање имовинскоправног основа за издавање одобрења за изградњу, прописаног чланом 91. став 1. тачка 3) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ 47/03 и 34/06), у време подношења захтева инвеститора за издавање одобрења за изградњу, било је и разлог што је Министарство животне средине и просторног планирања, решењем од 02.06.2011. године, по службеној дужности, огласило ништавим правноснажно решење о одобрењу за изградњу предметних објеката, које је донео окривљени Небојша Јањић, дана 27.07.2009. године.

Према томе, окривљени Небојша Јањић је у својству службеног лица – помоћника министра у Министарству животне средине и просторног планирања, иако је био свестан да не постоје законски услови за издавање одобрења за изградњу, прописани тада важећим Законом о планирању и изградњи, наведене незаконите одлуке донео и тако искористио свој службени положај предузимајући службене радње, које су у оквиру његовог службеног овлашћења, али не у интересу службе, већ у циљу остварења незаконите последице - прибављања користи другоме – ПД „МБ Гас Оил“ д.о.о. и то у виду укњижбе права својине на спорним објектима и имовинске користи у износу од 1.135.280,00 динара, по основу коришћења земљишта на коме су објекти били изграђени, у ком циљу је било и невршење службене дужности од стране окривљеног, које се огледало у неодлучивању одуговлачењем решавања о предлогу законитог корисника земљишта за понављање поступка.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд налази да су кривичноправне радње окривљеног Небојше Јањића описане у чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, противправне, па су супротни наводи захтева бранилаца окривљеног с позивањем на одредбе Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09), посебно на одредбу члана 185. тог закона, која се тиче легализације објеката изграђених без грађевинске дозволе до дана ступања на снагу тог закона, оцењени као неосновани (при чему Врховни касациони суд напомиње да је одлуком Уставног суда I Уз – 295/2009 од 06.12.2012. године, утврђено да одредбе члана 185 – 200 Закона о планирању изградњи („Сл. гласник РС“ 72/09, 81/09 и 24/11), нису у сагласности са Уставом).

Врховни касациони суд оцењује као неосноване и наводе захтева бранилаца окривљеног Небојше Јањића, којима се истиче да привредно друштво „МБ Гас Оил“

никада није било укњижено као корисник предметног земљишта, и да, следствено томе, истом није ни могла бити прибављена имовинска корист по основу права коришћења на земљишту на коме су изграђени спорни објекти, односно да радњама окривљеног није проузрокована последица кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом.

Према чињеничном опису дела у изреци другостепене пресуде, услед предузимања радњи од стране окривљеног Небојше Јањића, којима је искористио свој службени положај, односно услед невршења своје службене дужности, наступила је последица кривичног дела у виду прибављања користи предузећу окривљеног Милета Брежанчића, „МБ Гас Оил-у“, која се састоји у омогућавању наведеном привредном друштву да укњижи право својине по основу грађења на предметним објектима дана 29.06.2010. године, те у периоду од 28.12.2008. године до 02.06.2011. године, право коришћења земљишта у вредности од 1.135.280,00 динара, које је било у државној својини и на којем је право коришћења имала Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, који износ представља имовинску корист и квалификаторно обележје предметног кривичног дела. Наиме, наведена имовинска корист представља од стране предузећа „МБ Гас Оил“ коришћење земљишта у површини од 14.191 м², чији је законити корисник била Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“, која је са предузећем „МБ Гас Оил“ до 31.10.2007. године имала уговор о закупу, који је наведеног дана отказан, тако да је у периоду од 28.12.2008. године, када је поновљен захтев тог предузећа за издавање Акта о урбанистичким условима до 02.06.2011. године, када је донето решење о ништавости решења о одобрењу за изградњу, предузеће окривљеног Милета Брежанчића „МБ Гас Оил“, предметно земљиште користило без правног основа. Наведени износ на име коришћења предметног земљишта утврђен је из дописа Министарства финансија и привреде Филијала Палилула од 30.05.2013. године, о процени тржишне вредности катастарске парцеле 1335/1 КО Ковилово, у којем је наведен износ од 80 динара по 1м², што заповршину од 14.191 м², износи укупно 1.135.280,00 динара.

Из изнетих разлога, оцењени су као неосновани наводи захтева бранилаца окривљеног Небојше Јањића којима се указује да се у радњама окривљеног не стичу законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ и да је правноснажном пресудом на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Следствено изнетом, неосновани су и наводи захтева којима се указује да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе погрешно примењен закон и да је на тај начин правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног Милета Брежанчића, повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, образлаже и наводима да су делови исказа окривљеног Небојше Јањића, дати у току поступка, такође, незаконити докази, при постојању здравствених проблема, који су окривљеног онемогућавали да износи одбрану без претходног медицинског прегледа, узете терапије и не дуже од једног часа, будући да из налаза и мишљења комисије судских вештака од 13.11.2018. године, обављеног у циљу утврђивања процесне способности окривљеног, произлази да он болује од Адисинове болести, у дужем

периоду пре почетка суђења, те да је способан да прати судски процес у трајању до 60 минута, због чега је јасно да су искази окривљеног који су трајали дуже од 60 минута правно неупотребљиви, поготово вишесатни исказ дат у истрази приликом изношења одбране пред јавним тужиоцем.

Међутим, Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног Милета Брежанчића, иако се формално позива на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, изнетим наводима захтева не указује да је исказ овог окривљеног сам по себи или по начину прибављања незаконит, већ оспорава околности под којима је окривљени саслушаван у току поступка, а које се тичу његовог здравственог стања и у вези са тим даје сопствене чињеничне закључке, другачије од оних изнетих у правноснажној пресуди у погледу процесне способности – неспособности окривљеног да изнесе одбрану. На наведени начин бранилац оспорава оцену одбране окривљеног дату од стране нижестепених судова и тиме побијане правноснажне пресуде оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП. При томе, из списка предмета – записника о саслушању окривљеног Небојше Јањића од стране јавног тужиоца дана 02.10.2013. године произлази да је окривљени, пошто је у току изношења одбране изјавио да се не осећа добро, на питање јавног тужиоца да ли је био способан да даје исказ, одговорио потврдно, као и да окривљени и бранилац нису имали примедбе на начин спровођења ове доказне радње, нити на сам записник о саслушању окривљеног.

Браниоци окривљених Милета Брежанчића и Небојше Јањића у поднетим захтевима за заштиту законитости оспоравају чињеничне закључке суда везано за имовинскоправни статус земљишта на коме су изграђени предметни објекти у власништву ПД „МБ Гас Оил“ и донето спорно решење о одобрењу за изградњу, односно ко је био носилац права коришћења на том земљишту и у вези са тим цитирају одредбе Закона о државном премеру и катастру, Закона о промету непокретности, Закона о основама својинскоправних односа и Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09), на који начин, по оцени овог суда, указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

На повреду закона из члана 440. ЗКП, по налажењу овога суда, браниоци окривљених указују и наводима, којима оспоравају висину утврђене имовинске користи прибављене привредном друштву „МБ Гас Оил“, у вези са чим се бранилац окривљеног Милета Брежанчића позива на пресуду Привредног апелационог суда донету у поступку у коме су као странке учествовали привредно друштво „МБ Гас Оил“ и Прва српска фабрике шећера „Димитрије Туцовић 1898“ и при том наводи да је окривљени Брежанчић био сувласник наведеног привредног друштва у уделу од 50%, те да самим тим њему није могао припасти целокупан износ остварене имовинске користи, а браниоци окривљеног Небојше Јањића истичу да је суд приликом утврђивања ове чињенице пропустио да примени одредбе Закона о промету непокретности, Закона о проценитељима вредности непокретности и Правилника о процени вредности непокретности.

Према наводима захтева бранилаца окривљеног Небојше Јањића, овај окривљени није пропустио да предузме било коју службену радњу у смислу одуговлачења одлучивања о предлогу за понављање поступка, што се види из тока догађаја који су уследили након што је окривљени разрешен дужности помоћника министра, којим наводима браниоци износе своје чињеничне закључке, другачије од оних утврђених у побијаним правноснажним пресудама, чиме указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени и његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, Врховни касациони суд је захтеве бранилаца окривљених Милета Брежанчића и Небојше Јањића, у овим деловима оценио као недозвољене.

У захтевима за заштиту законитости браниоци окривљених нумеришу и повреду закона и то: бранилац окривљеног Милета Брежанчића из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, а браниоци окривљеног Небојше Јањића из члана 439. тачка 3) ЗКП, које су законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, али наводи захтева не садрже образложење у чему се те повреде састоје.

Сходно изнетом, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у деловима који се односе на наведене повреде закона, немају законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, што у случају подношења захтева због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева не само опредељење повреде због које се захтев подноси, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Врховни касациони суд, према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања, који су истакнути у захтеву, и није овлашћен да по службеној дужности оцењује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**